

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in ožnanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 204.

V Ljubljani, v torek 7. septembra 1897.

Letnik XXV.

Krščanski socijalizem in njega nasprotniki; vseslovenski shod.

Iz Savinjske doline, 4. sept.

Znano je, da se je na slovenskem Štajerskem v zadnjem času pojavilo jako živahno gibanje v krščansko-socijalnem smislu. Naša društva in naši poslanci so letos priredili toliko zborovanj in shodov, kakor že prej ne v desetih letih skupaj. Bil je pa tudi že zadnji čas, da se je začela ta živahnost; bil je že zadnji čas, da se je poučilo naše ljubo ljudstvo, za kaj se gre, ker nasprotnik je sejal ljuliko na vseh straneh.

Ta naš nasprotnik so v prvej vrsti socijalni demokratje, kateri so ob državnozborskih volitvah in še pozneje slepili ljudstvo s svojimi neizpolnjenimi obljubami zasebno in na javnih shodih. V drugej vrsti pa je temu krščansko-socijalnemu gibanju nasprotna tudi vlada, oziroma naša okrajna glavarstva, in naši zagrizeni Nemci. Evo, kako se ti trije elementi čudno združujejo, kadar se gre za socijalne demokrate in proti Slovincem ali krščansko-socijalnemu gibanju!

Dne 7. junija je imel sodrug Ropas, vodja južnoštajerske rudeče garde, ljudski shod na Gomilskem, in sicer pod milim nebom. C. kr. okr. glavarstvo v Celju mu je shod drage volje dopustilo — brez komisarja. Ropas je nekaj časa „čvekal“, a ker mu je hotel nasprotni guvernir tisto „čvekanje“ ovreči, pokazal je peté in ni ga več bilo. Tako dokazujejo socijalni demokratje resnico svojih trditvev. In fuga salus!

Seveda „Svoboda“ se je repenčila, da je zmagal Ropas. Dne 15. avgusta so imeli socijalni demokratje ljudski shod in veselico v Celju. C. kr. okrajno glavarstvo je shod samoumevno dovolilo pod milim nebom in mestni magistrat celjski je pustil,

da so šli skozi mesto „mit klingendem Spiel“ na slavnostni prostor.

In zdaj se razširja novica, da hočejo socijalni demokratje v Celju ali v Mariboru ustanoviti neko konsumno društvo. Pri ustanovitvi tega društva pa jim bodo pomagali in za-nje tudi agitovali nemški kulturonošci, znani iz slavnostnih dnij 7. in 8. avgusta t. l. Zdaj naj pa še kdo reče, da ti trije elementi niso skupaj, kadar se gre za soc. demokrate! 28. julija t. l. je imel sodrug Resel shod v Gradci. Navzoči komisar Schmidt mu je ugovarjal; vsled tega so sodrugi vsi razjarjeni planili nanj, topli so ga in bili bi ga prav pošteno nabunkali, ko bi jim ne bil ušel. Gladki gospodje pri c. kr. okr. glavarstvu v Celju, varujte, da se še vam kaj jednekega ne zgodi!

Zdaj pa pogledajmo drugo stran! Dne 25. julija t. l. je hotelo imeti „katoliško politično društvo za vranski okraj“ ljudski shod na Gomilskem na izrecno zahtevo ondotnega ljudstva. Shod bi bil gotovo tako mnogobrojno obiskan, kakor letos noben drugi ne na slovenskem Štajerskem, a c. kr. okrajno glavarstvo v Celju ga je blagovolilo milostno prepovedati. Dne 1. avgusta je imel državni poslanec Žičkar shod na Laškem. Domači in celjski socijalni demokratje pa so mu prišli nagajat, da se je shod moral zaključiti, predno so prišli vsi govorniki na vrsto. Isti dan so zabavljali Slovincem na Laškem tudi nemški bismarkovci iz Celja, med katerimi je stopical i c. kr. komisar Kriehuber, kakor je poročal „Slov. Gospodar“.

Za dan 8. avgusta sta vlada in celjski magistrat prepovedala, da slovenska društva ne smejo iti skozi mesto z godbo in z razvitimi zastavami. Morala so iti po stranskih ulicah lepo tiho, kakor bi mi Slovinci res in na lastni zemlji bili „ein minderwärtiges Volk“. Za dan 29. avgusta je napovedalo „katol. politično delavsko društvo v Žaleu“ ljudski shod pri

Sv. Martinu na Paki, a bil je kakor po navadi milostno prepovedan. In kar je najlepše: socijalni demokratje so že teden dnij prej napovedovali, da bo shod prepovedan. Pač „gliha vkup štriha“, katera — si čitatelj lahko sam misli. Tako se godi Slovincem, nam zvestim Avstrijcem, na zelenem Štajerskem!

Kdo nam bo pomagal? Znani slovenski veljak je sicer pri nekej priliki v Ljubljani rekel, da si pokrajinski Slovinci lahko sami pomagajo. No, pa to je bila le njegova subjektivna misel, katera i sam ni za resno smatral, veliko manj pa še drugi. Mi si ne moremo sami pomagati. Pomagati nam morajo najprej vsi naši državni poslanci, da složno in odločno vprašajo v dunajskem parlamentu, zakaj se nam shodi prepovedujejo in zakaj se s Slovinci na Štajerskem sploh tako suženjsko ravna, med tem ko imajo socijalni demokratje popolno prostost. Pomagati nam mora vseslovenski shod v Ljubljani, da naše razmere trezno presodi in potem na merodajnem mestu osvetli.

Dosti je mevrzanja, mi hočemo odločnost na vseh straneh! Pred vsem pa pozivljamo vseslovenski shod in zlasti še naše državne poslance, da se vsi z vso resnostjo postavijo na stališče socijalne preosnove v krščansko-socijalnem smislu. V ta namen naj se na vseslovenskem shodu sklenejo resolucije, katere bodo za ves slovenski narod merodajne. Socijalno vprašanje je prvo vprašanje zdanjega časa, torej vsi na delo brez izjeme! Naš kmet hoče pred vsem drugim kruha, naš kmet hoče, da bi ga država varovala, namesto „rubila“, naš kmet in sploh delavski stanovi imajo veliko, veliko opravičenih zahtev.

Ta članek pošiljajo v resen premislek vseslovenskemu shodu v Ljubljani in slovenskim državnim poslancem

savinjski krščanski socijalisti.

LISTEK.

Zenon in Justina.

Zgodovinska povest. — Iz laškega prevel P. B.

(Konec.)

Sklep.

„Sveti oče! Hvaljen bodi Gospod v svoji nekončni usmiljenosti in dobrotljivosti! Tržaška cerkev šteje mej svojimi svetniki v nebesih dva mogočna priprošnjika pred najvišjim prestolom“.

Tako je govoril mladenič, vstopivši v izbo svetega duhovnika Hijacinta. Ta položil na stran knjigo, ki jo je držal v roci, in poprašal:

„Kaj praviš, Juste? Dva svetnika? Da je Justina šla v nebesa, to vem, ker sem bil tudi jaz pričujoč pri njeni obsodbi, a drugega mučenca ne poznam“.

„Zenon je!“

„Zenon?“ prasha starec osupneno, ne verujoč svojim ušesom, „Zenon, uradnik, prijatelj glavarjev?“

„On, oče!“

„Ti se šališ, moj sin. Zenon ni kristijan, on je pagan, bogatajec“.

„Res je, po priprošnji sv. Justine se je spreobrn timer Kristusovi veri, krščen je bil v svoji krvi,

umrl je kot mučenec iz ljubezni do Njega. Sredni mladenič! V malo trenotkih je prejel krono nebeško. In meni, ki tako hrepenim po mučeništvu, ni dana ta milost“.

„Ne pritožuj se nad Gospodom, moj sin. Kar On stori, vse prav stori. A povej mi zdaj, kako se je to zgodilo? Tako čudno se mi zdi. Zenon mučenec!“

Just pripoveduje svetemu duhovniku, kar mi že vemo, ter potem nadaljuje:

„Glavar se je trudil z grožnjami in obljubami, da bi spremenil misel svete mladenke, a zaman je bil njegov trud. Ona ni prenehala hvaliti Jezusa, blagoslovljati dobrotljivost Gospodovo in spoznavati se za kristijano. Bil je vzpodbudljiv vzgled, oče, gledati tega mladenča, ki je bil malo trenotkov potem, ko je izjavljal svoje brezboštvo, premagan od milosti božje. Pagani sami so bili razljučeni“.

Razljutil se je glavar, pozabivši na prijateljstvo in ljubezen, ki jo je imel do svetnika, ter ga je ukazal bičati s svinčnimi kroglijami, da bi preklical svojo namero. A ta ni prenehal v sredi muk in britkostij hvaliti dobrega Jezusa. Glasno so pagani mrmrali nad glavarjem in vsi so se potegali za tistega,

*) Popis mučeništva Zenonovega je preložen skoro doslovno iz dejanja mučencev in popolnen z berili njegovega brevija.

ki so ga videli tako čudovito spreobrn timer se in ki ga je ljudstvo tako ljubilo, in marsikdo je začel klicati, da je Bog kristijanov pravi Bog.

Ker se je trinog bal, da bi besede svetnikove še kakega drugega pagana ne obrnile k sveti veri, dal mu je jezik izdreti in mej kosilom hitro odsekati v dvorani sami glavo svetemu spoznavaleu Kristusovemu, ki je kazal tako silno ljubezen do svojega Gospoda, da je preli vso kri za-njo.

* * *

Telesne ostanke svetih mučencev je Just pokopal v gomili na Grumulskem obrežju blizu današnjih ulic sv. mučencev; počivajo zdaj v enem samem grobniku pod altarjem, ki je posvečen njihovega spominu in spomiru blaženega Apolarja m. in sv. Nikolaja, v apsidi zadnje izmed peterih ladij bazilike sv. Justa, blizu oltarja, koder počiva tisti, ki je bil njihov prijatelj na zemlji in slaven družabnik v nebesih, sloveči mučenec Kristusov, sv. Just.

* * *

O Arminiji pa se pripoveduje, da je šel, presunjen žalosti, v Tebajdo, ter je tam delal dolgo pokoro v Pakomijskem samostanu. Dosegel je visoko svetost po milosti N. G. Jezusa Kristusa, ki mu bodi hvala, čast in slava na vse veke.

530

Mažari v hrvatskem Primorju.

XIV.

V Zagrebu, meseca avgusta.

Tako zvana avtonomna stranka na Reki je mislila, da je dosegla vse, ko je dobila pri zadnjih volitvah v mestno zastopstvo znatno večino. Nadjala se je, da mažarska pogoltnost ne bode stezala nič več svojih rok proti mestnej avtonomiji. Računala je ta stranka tudi na pravičnost ogerske vlade, katera bi morala, podučena o mišljenju reškega prebivalstva, kaniti se popolnoma svojih centralističnih osnov glede zakonodavstva v tem mestu. In kaj se vkljub vsemu temu ne zgodi? Nekaj čisto navadnega, da namreč jači ne vpraša za nobene razloge, nego da vrši ono, kar misli, da je za njegovo korist.

Na Reki se je imel uvesti sodnijski zakon, kakor je sklenjen v ogerskem zboru. Po tem zakonu bi Reka imela porotni sod v Budimpešti. O tiskovnih in drugih prekršajih se ne bi sodilo na Reki nego v Budimpešti. Rečani bi tako bili popolnoma odvisni v mažarskoj poroti. Rečanom sploh ni po volji, če se kaj menja bodisi pri njihovej upravi bodisi pri sodnijah. Oni so bili z dosedanjim stanjem zadovoljni. To stanje, premda v mnogočem nezakonito, ker hrvatsko zakonodavstvo ni imelo nobenega upliva na Reko, premda bi ga morala vršiti po točki 66. glasovitega dogovora med Ogersko in Hrvatsko, so smatrali Rečani vendarle nedotakljivo. In kako hudo so se vznemirili, ko so zvedeli o nakanah ogerske vlade glede porote.

Njihov poslanec na ogerskem zboru grof Bathiany se je pri razpravi o tem predmetu zavzel za Rečane ter zahteval od justičnega ministra, da spremeni dve točki omenjenega zakona, ki se tičeta ravno porote pri reški sodniji. Dokazoval je omenjeni poslanec, da je treba v poštev vzeti posebne reške odnose, posebno narodnostne, kajti na Reki izhajajo časopisi le v laškem jeziku, in kako bi mogla mažarska porota soditi o prestopkih, ko ne razumi niti najmanje tega jezika. Ali pravosodni minister se ni dal pregovoriti, marveč se je javno izrazil v zboru, da o tej zadevi ne more popustiti, kajti on smatra Reko za del ogerske kraljevine in tukaj je uradni jezik mažarski, pa naj se ga privadijo tudi Rečani. V celem ogerskem državi se mora soditi po istih postavah, a ravno tako mora vladati jedinstvenost v jezičnem pogledu.

Ta izjava pravosodnega ministra je provzročila na Reki veliko nezadovoljstvo. Čudno to seveda ni, kajti dozdej se jim je godilo vse po volji, pa so bili že odveč razvajeni. V mestnem zastopstvu se protivijo omenjenej osnovi najodločnejše. Zastopnik Valušnik se je celo izjavil, da bode Reka že znala braniti svojo avtonomijo, če ne drugače, pa v zvezi s Hrvatsko, saj Ogerska po nagodbi ne sme glede Reke nič menjati, ker ni dogovorjeno med tako zvanimi regnikolarnimi deputacijami, v katere pošljejo svoje poslance Mažari, Hrvati in Rečani. Kar tedaj Mažari brez dovolitve Hrvatov in Rečanov uvedejo, vse je nepostavno. Razpravljalo se je celo vprašanje o izvolitvi dveh reških poslancev v hrvatski sabor. Tako je zastopnik Valušnik stopil na postavno pot za obrambo avtonomnih pravic mesta Reke. Tega bi se moralo držati celo zastopstvo in v zvezi s Hrvatsko bi se dalo zares kaj doseči, seveda ko bi v hrvatskem saboru sedela druga večina ne pa mažaronska, katerej ni stalo za Reko nič, saj niti ne zahteva, da se tamkaj razpiše volitev dveh poslancev, kakor to volilna postava zahteva. Tudi na Reki dobro vedo, da se z mažaronskimi Hrvati ne bi nič pomaglo proti Mažarom, katerim v vsem popuščajo, ter nimajo niti toliko poguma kolikor reško mestno zastopstvo. Čudno je vsekako, da se na Reki zopet govori o Hrvatskej, katere do zdaj niso davno omenjali, a žalostno je pa tudi, da se Hrvatska nahaja zdaj v takem položaju, da se sploh ne bi hotela zavzeti za Reko, ko bi le ta tudi iskala pri njej pomoči. Današnja mažaronska stranka na Hrvatskem popušča Mažarom v vsakem pogledu ter je njena glavna skrb, da se jej ne zameri.

Na Valušnikov predlog se seveda tudi ni v reškem mestnem zastopstvu oziralo, marveč je večina sklenila, da se sestavi protest proti sklepu ogerskega zbora glede onih dveh točk o poroti in da se pošlje deputacija v Budimpešto o tej zadevi. To se je tudi odobrilo in storilo. Deputacija je obiskala ministra predsednika Banffyja, a preden jo je sprejel minister pravosodja, sprejeta je sodnijska postava tudi v velikaškej hiši vkljub prigovoru. Minister pravosodja

se je izjavil vnovič, da ne more popustiti v tem pogledu niti najmanje od porotne osnove. S kakšnim uspehom se je vrnila deputacija od ministra pravosodja, moremo si lahko misliti. Protest pa za zdaj tudi ne bode koristil, pač pa je za Hrvate Valušnikova izjava vrlo znamenita. Vkljub vsemu zanikanju hrvatskih pravic na Reko skoz toliko let vendar le ni moglo zatreti naravnega nagiba k svojej rojstnej zemlji v reškem prebivalstvu.

Tudi to krivico, katero so storili Mažari in sami Rečani Hrvatom, odstranil bode čas. Reka bode sčasoma zopet hrvatska, kar prav za prav po narodnem in hrvatskem državnem pravu ni prenehala nikdar biti. Za Rečane pa je ta dogodek vrlo dober nauk, kajti prepričali so se, kakšni prijatelji so jim Mažari.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. septembra.

Shod čeških zastopnikov v Pragi se je zvršil minulo nedeljo v praški mestni dvorani zelo sijajno. Vdeležilo se ga je 660 povablencev, zastopnikov čeških mest in okrajev v deželah češke krone, med temi veliko število državnih in deželnih poslancev. Konservativno veleposestvo so zastopali princ Friderik Schwarzenberg, grof Deym, grof Hildbrandt in baron Leonardi. Shod je otvoril praški župan dr. Podlipny, v predsedništvo so pa bili izvoljeni dež. posl. dr. Petak, drž. poslanec dr. Zaczek in dež. posl. dr. Stratil. Govorili so najprej omenjeni trije poslanci ter pojasnovali velike krivice, ki se godé Čehom od strani Nemcev, ter naglašali, da zase ne zahtevajo ničesar drugega, kakor popolno ravnopravnost. Predlagala se je nato resolucija, ki pozdravlja jezikovni naredbi kot čin pravičnosti, in se zahteva, da se jednaka naredba izda tudi za Šlezijo. Obsoja se vsak poskus, omejiti njih veljavo, poslancem se izreka zaupanje in nada, da bodo dosegli odpomoč vsem neprilikam, konečno pa se obžaluje postopanje vseh Slovanom nasprotnih strank. Konečno je še govoril poslanec Herold, ki je podrobneje opisal vse češke zahteve in navduševal zborovalce, naj vstrajajo v boju za narodno stvar. Sklenil je svoj govor z besedami: „Sklenili bomo mir z lastno močjo, dokler s svojim bojem in lastnimi idejami ter pravičnostjo naše stvari nasprotnika ne prisilimo, da dospe do pravega spoznanja. Ako ne dospemo do tega miru potom dobrotljivosti, nas ne bo nič oviralo, da ne bi uporabili sredstva, ki so jih pred stoletji uporabljali drugi narodi. Boj do skrajnosti, najodločnejši in najhujši boj, dokler se krona sv. Venceslava ne zasveti na glavi našega kralja.“ Nato se je soglasno vsprejela predlagana resolucija in kongres zaključil. Navdušenje, ki je vladalo tem povodom v mestu, je bilo veliko.

Socijalistična mirovna demonstracija. Istodobno, kakor shod čeških zastopnikov mest in trgov, so priredili češki socijalistični posl. Schrammel, Hannisch, Stehner, Nemec, Zeller, Kiesewetter, Verkauf, Vratny in Hybeš mirovni shod, katerega se je vdeležilo nad 1000 oseb, mej temi veliko žena in otrok. Raz dveh govorniških odrov se je v češkem in nemškem jeziku navduševalo delavce za „narodni mir“ in „slobodo in omiko“. Seveda niso pozabili govorniki udrihati po „klerikalnih mračnjakih“ in po Badenijevi vladi. Posebno ostro sta vlado napadala posl. Zeller in Schrammel, vsled česar ju je moral vladni zastopnik večkrat opomniti k zmernosti. „Delavci stoje na „mejnarnodnih“ tleh in ne marajo češkega kraljestva, v katerem bi morali ravno tako stradati, kakor v drugih kronovinah“, je rekel „mejnarnodnjak“ Schrammel. Sploh se je govorilo popolno v zmislu parole, ki je bila izdana od centralnega vodstva za dan 5. t. m. po vsej Avstriji. Po shodu so se pomikale velike tolpe „narodnih rešiteljev“ po nekaterih praških ulicah, vendar še precej mirno, ker so se bali navdušenega naroda. Zavedni češki delavci se shoda niso vdeležili.

„N. Fr. Presse“ in Poljaki. Gotovo nikdo ni tako naiven, da bi pripisoval korifejam okoli tega židovsko liberalnega lista le najmanjšo naklonjenost napram Poljakom bodisi v Avstriji, Nemčiji ali pa Rusiji, ker je vendar splošno znano črno sovraštvo dunajske židinke do vsega, kar je slovansko in krščansko. Vendar pa nihče ni pričakoval, da bo „N. Fr. Presse“ tako nečuvno blatila ruske Poljake, in to ravno v času, ko je bival mej njimi car Nikolaj. Govoreč o prihodu carjevem je namreč objavila najperfidnejšo laž, da so Poljaki sovražniki državnega reda. Umevno je, da so navzlic takemu pisarjenju v obilni meri užaljeni vsi poljski rodoljubi in vsi

poljski listi pišejo zelo ostre članke proti dunajski židinki. „Dziennik Polski“ piše mej drugim: „Ta članek, ki je poln zavijanj in perfidnosti, mora konečno odstraniti tudi našo najskrajnejo potrpežljivost. Proč s takim krutim sovražnikom, ki v takem trenutku pošilja v svet zavijanja, proč z nasprotnikom, ki nagovarja rusko vlado, naj nas iztrebi z ognjem in mečem. Kdor neobhodno potrebuje nemške liste, izbere si lahko druge. Nadaljno naročevanje dunajske židinke bil bi jednostavno škandal, bilo bi podpiranje najgorjega sovražnika. Obračamo se do vseh ljudij, ki so še dobre volje, naj si prizadevajo, kar najradikalneje iztrebiti ta židovsko liberalni plevel iz naših vrtov“. Tudi ostali poljski listi pišejo v tem smislu in pozivljajo svoje naročnike, naj se za vselej odpovedo temu glasilu. Več poljskih deželnih in državnih poslancev ter drugih odličnih oseb je odposlalo uredništvu v Fichtengasse nastopno izjavo: „Sprejmite za vaš denuncijatoričen članek, ki je imel namen, počrniti Poljake pri ruski vladi na predvečer carjevega prihoda v Varšavo, naše največje zaničevanje“. Tako postopajo Poljaki nasproti najzagrizenejšemu sovražniku krščanstva in slovanstva. In mi Slovenci!

Najnovejši anarhistični napad v Španiji. V deželi anarhistov, kakor bi mogli nehoté imenovati v ožgled vednim anarhističnim dogodkom sicer konservativno Španijo, se je pojavil koncem minulega tedna zopet dogodek, ki razburja v obilni meri vse španske kroge. Kakor smo včeraj na kratko poročali, je bil v petek o polunoci umorjen policijski načelnik v Barceloni z imenom Portas, v trenutku, ko se je v spremstvu drugega policijskega načelnika Teinxida vračal iz gledišča. Njegov morilec je leta 1869 v Barceloni rojeni in poslednji čas v Parizu živeči Ramon Sampau-Barril. Morilec je sin nekdanjega glavnega svetnika in je prišel v Barcelono še le isti dan dopoldne, ko je zvečer izvršil napad. Hotel je takoj ubežati, toda ni se mu posrečilo, kajti policija ga je s pomočjo drugih naglo dobila v svojo pest in v soboto je bil že prvokrat zaslišan. Tu je izpovedal, da je živel zadnji čas v Parizu pod imenom časnikarja Bourde, nasprotno pa tajil, da bi bil v zvezi z Angiolittom, kar je pa dokazano. Imenuje se federalističnega republikanca in izjavlja, da je napadel Portasa le radi tega, ker mu ni dal nikdar miru ter ga je vselej pregnal iz mesta. Včeraj se je sošlo vojno sodišče, da mu določi kazen, ki se izvrši v najkrajšem času. Ta najnovejši napadovalec je bival torej tudi v Parizu in najbrže tam dobil navodilo, kakor več njegovih prednikov, kako naj izvrši „častno“ delo. Glavno mesto Francije je torej največje anarhistično gnezdo.

Mirovna pogajanja v Carigradu so zopet jedenkrat na površju zunanje politike. Dolgo časa je vladal v tem oziru popolen molk, akoravno se ne navaja nikak tehten vzrok, ki bi ga opravičil, in še le sedaj se objavlja čez dolgo časa neko poročilo iz Carigrada, v katerem se glasi, da je na sultanovo prošnjo prejel ruski poslanik v Londonu navodilo, naj poskusi vse mogoče, da omeči Salisburyjevo trdovratnost, ki jo kaže dosedaj nasproti predlaganemu načrtu mirovne pogodbe. Iz tega poročila je razvidno, da ovira celo akcijo le Anglija, toda to ni povsem verjetno, kajti že zdavnaj se je uradno naglašalo, da se ostale velevlasti ne bodo klanjale le jednemu nasprotniku. Vzrok nezaslišanemu zavlačevanju tičati mora torej vse drugod.

Število kubanskih vstajev se mora konečno vendarle zmanjšati, ako so le deloma resnična poročila španske vlade, ki jih zopet v zadnjem času razpošilja mej svet. Tako se poroča o vstajih na Manili, da so jih Španjci ubili 228 in 44 vjeli, kubanskih pa so pobili 141 in 38 vjeli. Udalo se jih je na milost in nemilost kar 223. Dolgo časa že ni bilo v javnosti kakega poročila o „zmagi“ in vsled tega je bilo najbrže potrebno, da se je poseglo zopet po sredstvu, ki je dosedaj še precej dobro vplivalo na špansko prebivalstvo.

Cerkveni letopis.

Kneginja Elizabeta Volkonska.

Spisal I. B.-c.

Zadnji dan meseca februarja je prišlo v knežji grad Hasberg telegrafično poročilo, da je umrla 27. februarja v Petrogradu pobožna in preblaga kneginja Elizabeta Volkonska. Bila je ta visoka gospa plemenita po rodu in po sreč, duševno visoko nadarjena in učena, značajna in neupogljiva, pravi vzor kreposti, katere kinčajo blago in vrlo ženo. Živela je

krščansko; v njenem sreju je gorela ljubezen do Boga in do bližnjega; kakoršno je bilo njeno življenje, taka je bila njena smrt; poročilo pravi, da ji je bila smrt lepa in blažena. — I kdo pa je bila ta kneginja Elizabeta Volkonska? bo ta ali oni častiti čitatelj vprašal, saj se v „Slovincih“ o njej menda ni še ničesar pisalo. Bilo je pri nas po moji misli ime kneginje Volkonske le malo komu znano; zato se ne nadajam, da bralcem vstrežem s temi vrsticami. — Elizabeta Volkonska je bila soproga knezu Volkonskemu, veleposestniku in namestniku ministrovemu v ruskem ministerstvu za nauk in bogočastje. Rojena v razkolu, pobožna in verna kristijanka, se je strogo držala svoje cerkve in živela po njenem nauku. Po dolgem razmišljanju, po resnih in temeljitih študijah je pa prišla do prepričanja, da je Kristus le eno Svojo cerkev ustanovil in da je sv. rimska katoliška cerkev, ki je ohranila edinost pod vidnim poglavarjem, rimskim papežem, prava Kristusova cerkev, in da so vse druge razkolne cerkve le veje, ločene od svojega debla. Spisala je blaga pokojnica in brezimno na svoje stroške izdala obširno knjigo v ruskem jeziku „o cerkvi“. V tej knjigi pojasnjuje in dokazuje, koliko stoletij so bile istočne cerkve združene z rimsko ter so pripoznale rimskega papeža za naslednika sv. Petra in vidnega glavarja sv. cerkve. Dalje našteva knjiga vzroke in povod razkola in dokazuje po starih pisateljih, po cerkvenih zborih, po liturgičnih knjigah, da prav za prav ni razločka v veri nobenega med katoliško in pravoslavnimi cerkvami, da vse dogme, katere razkolniki formalne tajijo, materialno pripoznavajo in verujejo. Knjiga je prišla na svetlo leta 1888. in je bila v mnogih izvodih razširjena po Ruskem, posebno med omikanim in odličnim občinstvom; skrbelo se je celo, da so jo čitali najvišji dvorski krogi. Zalogo za južne dežele je imel nepozabni dr. Rački v Zagrebu, ki je knjigo brezplačno razpošiljal srbskim duhovnikom in drugim razumnikom pravoslavne vere. Razmišljanja o cerkvi in neovrgljivi dokazi, da je prava, po Kristusu ustanovljena cerkev ona, katero vlada naslednik sv. Petra, rimski papež, je nagnilo pisatelja, ozir. pisateljico, da je zapustila razkol ter se vrnila v naročje svete katoliške cerkve. To je blaga žena izvršila leta 1888. Pozneje se je kot katoličanka v osebnih avdijenci poklonila sv. očetu Leonu XIII., ki so jo v očetovski ljubezni sprejeli. Vračajoča se s potovanja, se je l. 1888. vstavila za nekaj dni v Postojni, kjer si je ogledala notranjsko čudo, postojnsko jamo. Pri tej priliki se je seznanila s princezino A. W.

Pisatelj teh vrstic se rad spominja tistih par let, katere je preživel kot duhovnik in učitelj v pobožni knežji družini. In dasiravno preteče skoraj 30 let od takrat, vendar se mu živo v spominu premnoga bogoljubna dejanja, brezštevilne revežem skazane dobrote, s katerimi je knežja družina sušila solze, lajšala britkost in bedo trpečemu ljudstvu. Med drugimi lepimi lastnostmi diči ude knežje družine hvaležnost za vsako tudi majhno jim skazano uslugo. Tako niso tudi po dolgi vrsti let pozabili skromnega mojega delovanja v njihovi hiši. Med drugimi dokazi prijateljstva in naklonjenosti je tudi ta, da so me že večkrat obiskali na mojem sedanjem domu. Tako je razodela takrat princezinja A. W. v Postojni pokojni kneginji Volkonski, da je namenjena prihodnjega dne obiskati pisatelja teh vrstic, ter jo je povabila, naj se ji pridruži. Rada je Volkonska sprejela povabilo. 16. avgusta 1888. sem imel čast pozdraviti in sprejeti odlični gospo v svojem skromnem stanovanju. (Dalje sledi.)

Socijalne stvari.

Mejnarodni shod v Curihu.

(Dalje.)

2. Delo za nedorasle. Dne 24. avgusta se je vršila druga seja mejnarodnega shoda zastopnikov delavstva v Curihu. Na dnevnem redu je bila razprava o vprašanju glede dela nedoraslih, kako naj se ravna delo otrok, ki delajo na polju in ki delajo v hišah pri rokodelih in po tovarnah, kako naj se reši vprašanje glede obiskovanja šole takih otrok. Razprava o tem vprašanju je bila zelo živahna in raznolika, konečno so bili vsprejeti nastopni predlogi:

Vsako produktivno delo pri podjetjih je prepovedano otrokom pod 15 letom.

Vsi otroci so dolžni, do 15. leta obiskovati prisilne šole.

Mladina od 15. do 18. leta se ne sme siliti za delo čez osem ur na dan.

Ob nedeljah in prazniških dnevih je delo pre-

povedano nedoraslim po tovarnah in pri rokodelstvih.

3. Delo za odrasle. V tretji seji 25. avgusta se je razpravljalo vprašanje glede dela odraslih. Govorniki so bili socialni demokratje in krščanski socialisti. Vsi so zahtevali, da naj se potem zakonodajstva po vseh državah uvede osemurni delavnik, dokler pa tega zakonitega določila ni, naj se vsaj kolikor mogoče omejuje število delavnih ur. Krščansko misleči udeleženci so v razpravi poudarjali, da naj se natančno v oddelke razdeli delo pri industriji ter naj se število ur za delo določi za vsako stroko posebej z ozirom na trud pri delu in na porabo delavnih moči, vzlasti naj bi se delo na kmetih drugače sodilo, kakor delo pri drugih podjetjih. Socialni demokratje, ki so imeli na shodu večino, kakor smo že omenili, so v tem smislu stavljene resolucije odklonili s 170 proti 80 glasovom. (Dalje sledi.)

Someščani!

Dne 14. t. m. vršil se bode v Ljubljani vseslovenski shod, katerega se bodo udeležili odposlanci iz vseh pokrajin, koder prebivajo Slovenci, pa tudi odposlanci hrvatskega in češkega naroda.

V Ljubljani vrši se prepomembni ta shod zato, ker je ona duševno in gospodarsko središče slovenskega naroda!

Someščani!

Do Vas je, da dokazate, da se Ljubljana tega svojega važnega položaja tudi zaveda, do Vas je, da odlične goste, ki bodo prihiteli od blizu in daleč, pozdravite z ono iskrenostjo in ljubeznijo, s kakoršno pozdravlja brat brata, in da daste vidnega izraza tem svojim čutilom.

Mestna občina bode v dan 14. t. m. okrasila svoja poslopja z zastavami. Pričakujem, da jo boste v tem posnemali tudi Vi.

V Ljubljani, 7. septembra 1897.

Župan:

Ivan Hribar.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. septembra.

(Vseslovenski shod.) Te dni se razpošiljajo vabila za vseslovenski shod, ki se bo vršil prihodnji torek dne 14. septembra ob devetih dopoldne v prostorih „Narodnega doma“ v Ljubljani. — Dasi je z ozirom na namen shoda izključena vsaka živahnejša razprava, vendar se nadajamo, da bo shod od povabljenih mnogoštevilno obiskan, ker je potrebno, da zaupniki slovenskega in istrsko-hrvatskega naroda dostojno in častno izrazijo svoje zahteve nasproti vladi. — Samo ob sebi je umevno, da bo Ljubljana vse storila, da dostojno pozdravi dobro nam došle goste-rojake. Po našem mnenju bi bilo prav, da se osnuje v ta namen poseben odbor, ki bo poskrbel za vsprejem in za stanovanje gostov.

(Mil. gosp. arhidijakon in generalni vikarij dr. Anton Jeglič — škof.) Iz Sarajeva nam je došla vesela vest, da je papež imenoval našega rojaka, preč. g. dr. Antona Jegliča za pomožnega škofa v Sarajevu. Prihodnjo nedeljo bode posvečen za škofa. Gotovo ta novica razveseli vse Slovence, ki poznajo izredne vrline novega škofa-Slovenca. Dičnemu rojaku v novem častnem dostojanstvu: Na mnoga leta!

(Prevzv. gosp. knezoškof ljubljanski) se je danes opoldne odpeljal birmovat na Dolenjsko.

(Shod v Predosljih pri Kranju.) Ob nenavadno mnogobrojni vdeležbi — našli smo čez 700 zborovalcev — poročali so na shodu katol. polit. društva naši poslanci dne 5. septembra na lepem prostoru pred hišo predoseljskega župana g. Zabreda. Prvi govornik g. Pogačnik je poročal o delovanju ali kakor je sam rekel: nedelovanju državnega zbora. Razjasnoval je poljudno, kaj je obstrukcija, kake so stranke, kaj hočejo, našteval in razlagal je predloge, ki se tičejo kmečkega stanu in imajo priti na vrsto, ko se stare obstrukcije. Drugi je govoril gosp. dr. Krek o splošnem političnem položaju. Avstrija mora razpasti, če pojde dalje tako, kakor se vrši sedaj. Naši družbi je izpodkopen temelj, ta je pravičnost. Pravičnosti do Boga ne pozna družba, zato nima pravičnosti do stanov in do narodov. Ko je razložil

glavne rane zlasti kmečkega stanu, navduševal je zbrane zborovalce, da si naj pomagajo s posojilnicami in zadrugami. Za združevanje je treba ljubezni, prave, plodne ljubezni pa ni brez vere... Tretji govornik g. kanonik Kalan je poročal o deželnem zboru, razjasnoval njegovo sestavo, moč in težnje strank ter zlasti grajal krivično razdelitev mandatov, pri kateri bi morali kmetje po pravici imeti 25 poslancev, ne le 16. Izreka se za splošno direktno volilno pravico. Zanimalo je poslušalce še posebno poročilo o izdatkih in dolgovih, ki jih je naložil deželni zbor na deželo. Ker je omenjal tudi šolstvo, oglašala sta se med govorom tudi dva učitelja. Ker so bili pozvani za vsakim govorom vsi navzoči, da izrečejo svoje mnenje, dobila sta seveda tudi ta dva besedo, a sta govorila tako zmedeno in protislovno, da sta med glasno veselostjo zbranega ljudstva zapustila oder. Gospod Kalan kot deželni poslanec je poslušal potem še svoje volilce, ki so mu v zaupnem razgovoru razodevali svoje želje, med tem, ko sta drž. poslanc dr. Krek in Pogačnik že odhitela v Radovljico, na shod slov. katol. društva za radoljiški okraj.

(V Alojzijeve) so na novo sprejeti nastopni gimnazijci: Drol Ivan iz Sorice, Gole Anton iz Dobrnjača, Bajuk Marko iz Metlike, Brezeljnik Alojzij iz St. Vida pri Ljubljani, Burgar Anton iz Ribnice, Govekar Francisek iz Smlednika, Kepec Ivan iz Cerkelj, Kraševac Alojzij iz Trnovega pri Il. Bistrici, Lah Ivan iz Trnovega pri Il. Bistrici, Lamut Anton iz Dragatuša, Lovšin Ivan iz Ribnice, Pirc Ignacij iz Ajdovce, Skrbec Anton iz Starega Trga pri Ložu, Uršič Francisek iz St. Vida pri Vipavi.

(Posvečevanje.) Dne 17. t. m. posvetili bodo prevzv. g. knezoškof dosedaj mladoletnega dijakona g. Ivana Severja v mašnika.

(Občni zbor katoliškega političnega društva za kamniški okraj) vršil se je 29. avgusta v društvenih prostorih v Kamniku. Ker se nam je iz posebnih vzrokov poročilo zapoznalo, podajemo le kratko površno podobo shoda. Predsedoval je podpredsednik g. Andrej Mejač komendski. Tajnik je poročal o delovanju društva, iz katerega je razvidno, da društvo ne životari, ampak živi. Seveda bi društvo lahko delovalo še živahnejše, ako bi odborniki ne bili preobloženi s svojimi opravili in imeli več časa za politiko. Dela je dovelj. Zlasti je južnovzhodni del okraja, Črni graben z okolico, kamor sega že vpliv Zagorja, resno potreben, da se predrami in organizuje. Shodov je imelo društvo od zadnjega občnega zbora v Kamniku 10, izven Kamnika štiri: v Komendi, Domžalah, Dolu in Spodnjem Tuhinju. O vspehih društva pričajo volitve, ki so se izvršile v našem okraju za deželni in državni zbor zelo ugodno, dasi smo imeli obakrat težko stališče. Poročilo blagajnikovo kaže prebitok. — Nato je g. državni poslanec g. Pogačnik poročal o razmerah v državnem zboru. G. poslanec je napravil na poslušalce dober vtis; razvideli so, da mu v zbornici ni bilo mogoče kaj doseči, da pa je imel najboljšo voljo storiti kaj za svoje volilce n. pr. s svojim praktičnim predlogom o vojaški službi itd. Ko so se vsprejele običajne resolucije k sedanjemu političnemu položaju, priporočal je tajnik g. poslancu dve okraja se tičeji potrebi: 1. da izposluje za tuhinjsko dolino toli potrebno pošto; 2. da bi se dijaki kamniškega sodnega okraja vsprejemali na ljubljansko gimnazijo, ki jim je mnogo bolj pri roki in se je kranjska gimnazija že toliko ojačila, da bo naše dijake prav lahko pogrešila. Tudi se je izrazila želja, če se da doseči, da bi kamniški vlak prihajal v Ljubljani na južni kolodvor. — Pred sklepom zborovanja pozdravil je (s svojim tovarišem prof. dr. Kyzlinkom vred) pričujoči brnski profesor pastore dr. Kupka, podpredsednik kat. pol. društva moravskega, v lahko umljivo češčini z nekaterimi prisrčnimi besedami zborovalce, kar je vzbudilo veselo naudušenje. Ko se je izvršila per acclamationem volitev odbora, završil je predsednik shod. Prihodnji shod v Kamniku bo roženvenško nedeljo.

(Z Dobrave) pri Kropi se nam poroča: „Odprí sree, odprí roké, otiraj bratovske solze“! Pomneč te lepe besede našega dičnega pesnika se je pri nas sastavil odbor, da priredi pošteno domačo veselico v korist po toči poškodovanim Dolenjcem. Dasi se na deželi v priprosti vasi ne more mnogo zahtevati, vendar so naši diletantje zadnjo nedeljo popoldne povsem častno in vrlo rešili svojo nalogo in smejo biti ponosni na lepi vspeh v vsakem oziru. Hvala gre seveda tudi vrlim dobravskim župljanom in še posebej g. Sotriču, trgovcu v Kranju, ki so darovali

v blagi namen raznih in mnogoštevilnih dobitkov za srečolov. Poslušalci in gledalci, stari in mladi, inteligentni in priprosti, vsi so živahno odobraval posamezne pevske točke, kakor tudi igro „Bob iz Kranja“, katero so predstavljali na odru pod milim nebom. Istotako je vzbujala mnogo zabave in smeju deklamacija „Kurenta“. Najdaljša pač je bila zadnja točka, zabava pri srečolovu in dražba raznih dobitkov, ki je donesla z vstopnino do 120 gld. v korist bednim po toči poškodovanim Dolenjem. Bodi izražena javna zahvala vsem, ki so pripomogli k lepemu vspehu, posebno domači gđ. učiteljici in družinama gg. bratov Zupanov iz Kamne Gorice.

(Župnija Višnjagora) je dobil č. g. Matej Kljun, dosedaj župnik v Zgor. Tuhinju.

(Od št. Jakoba na Savi.) 6. septembra: Naznanjam vam žalostno novico, da je danes popoldne okrog 2. ure nastal velik požar v vasi Dragomelj naše fare kamniškega okraja. Pogorelo je devet hiš z gospodarskimi poslopji vred. Zgoreli so tudi trije ali štiri prašiči. Škoda je tem večja, ker so bili poljski pridelki že večinoma pod streho. Ker so bili ljudje na polju ali na travnikih, mnogi niso rešili družega, kakor kar so na sebi imeli. V nevarnosti zgoreti je bila tudi petletna deklica, ki je spala v zaprti hiši; vendar se je še o pravem času zbudila, skozi okno zlezla in se rešila. Na pomoč so prihiteli požarna bramba iz Domžal, Dola in Doba, katerim se je posrečilo, ogenj ustaviti, da ni cela vas pogorela. Siromaki so bili zavarovani za majhne svote in morda še ne vsi; so torej pomoči potrebni in se priporočajo milosrčnosti dobrih ljudi. Ogenj je najbrže nastal po otrocih, igrajočih se z užigalicami, kakor po navadi.

(Domača umetnost.) Gospod Bajde je izpostavil svoj novoiznajdeni glasovir v restavracijskih prostorih hotela „pri Slonu“.

(Vlak je povezil) dne 31. avg. ob 1 uri ponoči 46letnega, oženjenega železničnega čuvaja Franca Robleka blizu Kresnic. Železnični delavec Franc Gobec našel ga je na levem tiru zjutraj mrtvega; truplo je bilo brez nog in glava popolnoma deformirana; nesrečnik je zapustil 8 nepreskrbljenih otrok. Na samomor v tem slučaju ni misliti.

(Umer in samomor.) Pri Sv. Ani pri Trziču je dne 4. t. m. Karol Hofbauer, posestnik žage, našel svojega 40 let starega brata Jožefa in njega soprogo Marijo ustreljena na posteljah. Vrata so bila od znotraj zaprta. Truplo Marije Hofbauer je ležalo na levi strani v postelji s prestreljeno glavo, in istotako tudi truplo nje moža. V njegovi bližini se je nahajal revolver, s katerim je Josip Hofbauer najprej svojo soprogo in potem samega sebe usmrtil. Našli so tudi listek, na katerega je Hofbauer napisal s svinčnikom besede: „Jaz sem morilec svoje plemenite žene.“ Vzrok groznemu dejanju je neznan; oba pokojnika sta živela v lepi slogi.

(Razpisane učiteljske službe.) Razpisani ste do 20. septembra mesto nadučitelja z dohodki drugega plačilnega razreda in mesto drugega učitelja z dohodki tretjega plačilnega razreda na trirazrednici v Zatičini. Prošnje je doposlati okrajnemu šolskemu svetu v Litiji. — Dalje je razpisano do 5. oktobra mesto učitelja vodje na ljudski šoli v Preloki z dohodki drugega razreda, doklado in prostim stanovanjem ter jednako mesto na ljudskih šolah v Gribljah in Črešnjicah z dohodki četrtega razreda, dokladami in prostim stanovanjem. Prošnje je nasloviti na okr. šolski svet v Crnomlju.

(O koroških obstrukcionistih.) Iz Celovca, dne 6. sept.: Naše nemške obstrukcioniste najnovejše njih početje stane precej denarja. Hudo se godi dr. Steinwendrovemu glasilu „Kärntner Nachrichten“ v Beljaku, katere kar zaporedoma zaplenjujejo zbog premnogege ščuvanja zoper vlado. Ogromna večina narhujših napadov vkljub temu še pride na dan. Radovedni smo, kdo se prej naveliča borbe: uredništvo ali drž. pravdnik. — Da bode vrli naš posl. Grafenauer poročal na vse slovenskem shodu, obstrukcionistom nikakor ni po volji. „Fr. Stimmen“ ga zasmehujejo, kar premorejo. „Kärntner Nachrichten“ pa vprašajo, kaj h temu pravijo Nemci ob Zili, ki so za Grafenauera glasovali, češ da jim ta za to morda prinese iz Ljubljane kako jezikovno naredbo. — „Oesterreich ist slavisch, Vorherrschaft des Slaventhums“, to so strahila, s katerimi po dunajskih dogovorih zbuja jo nem. listi svojega Miheljna, da naj se vendar zbudi ter dela — obstrukcija! — Nemškonacionalni poslanec Wernisch, iz kor. dež. zbora znan po tem, ker nikoli ni znil niti besedice, je minulo nedeljo imel

shod v Lendorfu, da je volilec poročal o svojem „delovanju“ v državnem zboru. Mnogo se mu s poročilom vsekako ni bilo treba mučiti!

(Iz celovške škofije) Premeščeni so: Č. g. Jos. Fugger, kaplan v Spod. Dravberzi, v St. Jakob v Rožu; č. g. Mat. Riepl, kaplan v St. Jakobu v Rožu, v Spod. Dravberg; č. g. Jan. Nagel, kaplan v Smihelu nad Pliberkom, kot provizor v Sele. — Č. g. F. Seybald, kaplan na Zg. Beli, je imenovan za kateheta v Beljaku. — V celovškem kn.-šk. duhovnem semenišču (oo. jezuitov) se vrše sledeče spremembe: Dosedanji vodja č. o. Maks Huber gre za špirituvala v St. Andraž; na njegovo mesto pride č. o. Avgustin Schneider, rektor v Inomestu; dosedanji podvodja č. o. Jožef Weidinger gre za gimn. profesorja v Maria-Sajnu na Češkem; na njegovo mesto pride od tam č. o. Henrik Schmidt; profesor cerkvenega prava in zgodovine je postal č. o. Jan. Ev. Daner, doslej profesor v Sarajevu.

(Iz Celovca.) dne 6. sept. Cecilijansko društvo za celovško škofijo ima svoj letošnji občni zbor dne 13. t. m. v Velikovecu. Ob. 8. uri bode prva sv. maša s koralnim petjem. Ob 10. uri je slovesna sv. maša. Pela se bode Mittererjeva „missa in honorem s. Josefi“, za ofertorij Witt-ev „Ave Maria“. Ob 11. uri je občni zbor pri Aufmutu z govorom o namenu in pomenu cerkvene glasbe. Ob 1½. uri je slovesni blagoslov z različnim petjem itd. — V mesecu avgustu je bila tu razstava slik slikarja M. Pernhart-a, rodom kor. Slovencea. Nastikal je mnogo pokrajinskih podob, med drugim tudi razgled s Triglava itd. Večina podob je sedaj lastnina cesarice Elizabete.

(Petindvajsetletnica srbske himne) Dne 24. avgusta 1872 se je prvič pela srbska himna povodom predstave „Markova sablja“ v proslavo polnoletnosti tedanjega kneza Milana. Himno je zložil profesor Jovan Gjorgjević, uglasbil pa naš rojak Davorin Jenko.

(Sedaj in nekdanj.) Po uradnih izkazih je dognano, da je veljal leta 1527, torej takrat, ko so prišli prvič Turki na Dunaj, kilogram mesa 4 do 6 kr. naše veljave. V začetku tega stoletja je cena poskočila na 23 kr., okoli petdesetih let na 50 kr. in sedaj stane kilogram mesa 1 gld. in še več. Lep napredek! Tako so se razmere poslabšale vkljub temu, da razpolaga naša doba z tako izbornimi prometnimi sredstvi.

Jeranova dijaška miza.

Komaj smo srečno brez bankerota prebili zadnje šolsko leto, napoveduje se nam že zopet novo. V minolem šolskem letu je bilo v Jeranovi dijaški mizi redno podpiranih 140 dijakov, gimnazijcev, učiteljskih pripravnikov, iz obrtne strokovne in iz ljudskih šol, od katerih jih je 120 dobro izvršilo šolsko leto. Za celo leto je bilo troškov 2940 gld. 40 kr., zares velika svota, ako pomislimo, da se je večinoma nabrala od milodarov, naklonjenih od poštvalnih prijateljev naše revne šolske mladine. Hvala Bogu, da so za lansko leto vsi troški — blizo tri tisoč goldinarjev — plačani. Za novo šolsko leto nam je ostalo par stotakov, da bo mogoče odriniti prvi mesec, za naprej pa moramo zidati na pomoč božjo in na podporo dobrotnikov šolske mladine, kajti potrebovali bomo zdatne pomoči.

Za tekoče leto se je za podporo oglasilo 115 že doslej podpiranih dijakov; nemogoče je, jim prošnjo odbiti, ker so pošteni, marljivi in revni učenci. — Novih prosilcev se pa toliko oglašajo, da oskrbniku Jeranove dijaške mize res vroče prihaja ter da mora, če tudi s težkim srcem, marsikateremu pridnemu mladeniču odreči prošnjo za podporo.

Prosim torej v ime Boga in v ime podpore zelo potrebnih učencev vse prijatelje šolske mladine, naj tudi to leto ne pozabijo na prepotrebni domači misijon, na Jeranovo dijaško mizo, vsaj nebeški Mladinoljub sam pravi, da Njega vsprejme, kdor vsprejme katerega malih v njegovem imenu.

Darovi naj se blagovolijo pošiljati podpisanemu. V Ljubljani, 1. septembra 1897.

A. Kalan.

Društva.

(Slovensko pevsko društvo v Ptuj) uljudno naznanja vsem čestitim gospodom poverjenikom, p. n. društvnikom in slav. slovenskemu občinstvu, da za tekoče leto 1897 odpade nameravana velika pevska slavnost in sicer zaradi mnogih narodnih slavnosti, ki so se tako slovesno in častno

vršile po Spodnjem Stajerskem in v očigled prepotrebnege vaseslovenskega shoda, ki ga ravno kar snujejo in sklicujejo prvi slovenski rodoljubi na 14. septembra t. l. v belo Ljubljano. Redni veliki zbor pa se skliče glasom § 15. društvenih pravil v sredini meseca oktobra t. l. v Ptuj. Prihodnje leto 1898 vršil se bode gotovo veliki pevski zbor, za katerega je določil odbor naslednje pesmi: 1. Hajdrih: Jadransko morje, moški zbor. 2. Foerster: Pozdrav, mešan zbor. 3. Bendl: Križari na morju, mešan zbor. 4. Foerster: Ave Marija, šesteroglasen mešan zbor s spremljevanjem orkestra. 5. Domovini, zložil S. Gregorčič, uglasbil Fr. S. Vilhar, novost, moški zbor, od društva s častnim darilom nagrajena pesem. 6. Domovini, zložil S. Gregorčič, uglasbil Pahor, novost, mešan zbor, od društva obdarjen s častnim darilom. Vsak izvršujoč društvenik dobi v roke za vsako izmed prej navedenih in določenih pesmi partituro v obliki velike osmerke. Zajedno usojamo se p. n. č. gg. poverjenikom vpslati prazne nabiralne pole za stare in nove društvenike in nabiranje društvenine za leto 1897; nabiralne pole naj se blagovolijo vračati v zavetih, društvenina pa s poštnimi nakaznicami društvenemu odboru v Ptuj in sicer vsaj do 15. oktobra 1897, da je mogoče do glavnega zbora račun skleniti. Po vrnitvi in prejetju nabiralnih pol oziroma društvenine za leto 1897 dopišljejo se čestitim izvršujočim članom note določenih pesmi v partiturah. Iz krajev, kjer ni poverjenikov, naročajo lahko posamezni izvršujoči člani partiture naravnost pri odboru, ako pošljejo naprej 1 gl. letne društvenine. V dolgih zimskih večerih naj se izvršujoči člani, to je, čestiti pevci in pevke marljivo uče in vadijo, da bo prihodnji koncert veličasten in sijajen, njegov uspeh pa velik in mogočen. Pripomnimo, da se od društva nagrajani pesmi „Domovini“ pred velikim pevskim zborom Slov. pevskega društva v Ptuj ne smeta peti oziroma izvajati pri nobeni javni narodni slavnosti. Odbor.

Telegrami.

Praga, 7. septembra. Mladočeški meščanski klub je sklenil pozvati praški mestni zastop, naj odstrani z mestne hiše vse nemške napise.

Heb, 7. septembra. Povodom aretovanja vrednika Hoferja so priredili včeraj zvečer nahujskani kričači veliko demonstracijo, katero pa je policija preprečila s tem, da je razgnala golobrado druhal.

Trst, 7. septembra. Pri tukajšnjem sodišču se je vršila včeraj obravnava proti osim prebivalcem iz Proseka, Slovencem, v dobi od 17—21 let, ki so bili zatoženi, da so bombardovali nekaj hiš povodom izvolitve posl. Mauronerja. Sest obtožencev je bilo obsojenih v težko ječo od 4—12 mesecev, dva sta pa oproščena.

Solnograd, 7. septembra. Solnograški namestnik grof Thun pl. Hohenstein je umrl danes dopoldne.

Budimpešta, 7. septembra. Ministerski predsednik baron Banffy se je podal včeraj na Dunaj.

Budimpešta, 7. septembra. Ogrski državni zbor se otvori 27. t. m.

Florenca, 7. septembra. Včeraj zjutraj po četrti uri se je pojavil tu valovit, dve sekundi trajajoč potres v smeri od jugozahoda proti severovzhodu.

Pariz, 7. septembra. „Matin“ poroča, da zamenjata svoji mesti francoski poslanik na Dunaju, Loze, in glavni guverner v Algiru Cambon.

Barcelona, 7. septembra. Včeraj se je pred vojnim sodiščem v tajni seji vršila obravnava proti anarhistu Sampau-u. Javni tožitelj je predlagal zapor 40 let, zagovornik pa je govoril za znižanje kazni na osem do 12 let.

Kaneja, 7. septembra. Z ozirom na to, da so odpadli vzroki, vsled katerih se je uvedla blokada otoka Krete, in ker so vstasi izjavili, da vsprejmo avtonomijo, ako odidejo turške čete, so sklenili admirali, da se z dnem 16. t. m. prekliče naredba glede blokade.

Kaneja, 7. sept. Admirali so prosili guvernerja, naj razoroži vse vstase in prebivalce sploh, ki ne pripadajo vojaštvu.

Svilnati damasti 65 kr.

do gld. 14-65 meter — istotako tudi črna, bela in barvena **Hennebergova svila** od 35 kr. do gld. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okolu 240 raznih kakovostij in 2000 raznih barv, vzorcev itd.) pošlaine in carine pristo na dem. — Vzorec obratno. — Dvojni pis-meni porto v Svico. 36 9-7 6

Tovarne za svilo G. Henneberg
c. in kr. dvorni zalagatelj, Gurth.

Melusine- ustna in zobna voda
deluje izobno proti zobobolu in gnjilobi
zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno
sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga 45 (33) 1
lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani,
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno
naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec
(Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim
uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, isto-
tako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradeo, dne 2. februarija 1897.

Provincijal

brat **Emanuel Leitner.**
nadzdravnik.

232 100—46

Umrlí so:

5. septembra. Marija Kastelic, šivilja, 22 let, Ozke ulice
št. 4, jetika.

V bolnišnici:

4. septembra. Anton Cerar, delavec, 43 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
6	9. zvečer	732.2	15.0	sr. jzsh.	skoro oblč.	
7	7. zjutraj	729.7	13.6	sr. svzh.	del. jasno	0.0
	2. popol.	731.3	14.2	sl. jvzh.	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 14.2°, za 2.0° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Neže Bradaška iz Rovt zemljišče (1083 gld.) dne
16. sept. in 16. okt. v Logateu.
Matije Zamana zemljišče v Ostrogu dne 14. sept. in
15. okt. (preložitve) v Kostanjevici.
Martina Bregarja iz Hudinj posestvo (170 in 130 gl.)
dne 15. sept. in 20. okt. v Mokronogu.
Marije Krošelj iz St. Kocijana posestvo (3105 gld.) dne
15. sept. in 20. okt. v Mokronogu.
Alojzija Mlakarja iz Lankne zemljišča (1970 gld.) dne
15. sept. in 20. okt. v Mokronogu.

Priporoča se

postavno zavarovana, v dobroti in ceni nedosežna

Trisedemska voščilna barva za tla

od dr. V. Kirchner-ja v Puntigamu

1 liter 45 kr.

katero ima v zalogi 580 6—2

FR. STUPICA, Marije Terezije cesta v Ljubljani.

4 stanovanja

se oddajo s 1. novembrom t. l. na Poljanski
cesti št. 72.

Natančneje se izve pri **Eliji Predovič-u**
na Poljanskem trgu št. 5. 603 1

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom
in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Ze izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.:
več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov
za velikonočne sveče, lestencev itd., prodam 20%
nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebranje,
poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času
izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled
pošljem izgotovljene izdelke franco.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srebrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

153 20—20

Nauk na glasoviru,

na zahtevanje tudi »ensemble«, daje doma in zunaj hiše,
tudi teorijo glasbe, **Marija Zottmann** v Ljubljani, Kolo-
dvorske ulice št. 11, spodaj. Natančneje se izve ondi dolo-
lutne od 10—11 in popoldne od 2—3 ure. 588 2—2

C. in kr. privilegovani

zavod za izdelovanje orgelj

tvrdke

Franc Čapek

v Kremsu ob Donavi

odlikovana mnogokrat s pr-
vimi darili, član pariške
akademije umetnosti

se priporoča v izvršitev vseh v to
stroko spadajočih del, kakor: iz-
delovanje in postavljanje
novih orgelj po najnovejšem,

preizkušenem stožnopredalčnem (Kegellade) sistemu i. t. d.
prenavljanje in popraviljanje orgelj, harmonijev,
ameriškega ali poljubnega izvora in velikosti. 121 26—16

Od ustanovitve tega zavoda doslej izvršilo se je v njem
150 novih orgelj, maj temi so se postavile orglje v kremski
mestni župni cerkvi (z 48 registri), v prostejeviški (s 30 re-
gistri), v St. Lenartu na Koroškem (z 28 registri), v Cortini
di Ampezzo (z 32 registri), v Obertham na Češkem (z 18 re-
gistri), v Czepanu na Sedmograškem (z 12 registri) itd. itd.

Dovoljujejo se jako ugodni plačilni pogoji.

587 3—2

Št. 584./M. š. sv.

Začetek šole na mestnih ljudskih šolah.

Na **mestnih ljudskih šolah** v Ljubljani, in sicer: Na I. in
II. mestni deški petrazrednici, na mestni nemški deški petrazrednici, na mestni
dekliški osemrazrednici, na vnanjih dekliških šolah v uršulinskem samostanu,
na mestni nemški dekliški šestrazrednici in na mestni dvorazrednici na Barji
— se začne **šolsko leto 1897/8**

v soboto dne 18. septembra

s klicanjem sv. Duha.

Za vpisovanje bivših in sprejemanje novih učencev in učenk sta dolo-
čena **16. in 17. september t. l.**

Vpisavalo in sprejemalo se bode:

Za I. mestno deško petrazrednico v šolskem poslopji v Komenskega
ulici; za II. mestno deško petrazrednico v šolskem poslopji na C. jzovi cesti;
za mestno nemško deško petrazrednico v šolskem poslopji v Erjavčevih ulicah;
za mestno dekliško osemrazrednico v šolskem poslopji v Erjavčevih ulicah;
za vnanje dekliške šole pri uršulinkah v uršulinskem samostanu; za mestno
nemško dekliško šestrazrednico v šolskem poslopji v Erjavčevih ulicah; za dvo-
razrednico na Barji v šolskem poslopji na Karolinski zemlji.

Otroci, kateri ne stanujejo v Ljubljani, smejo se sprejemati v
mestne šole z dovoljenjem c. kr. mestnega šolskega sveta.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

1. dan septembra 1897.

Št. 585./M. š. sv.

605 1—1

Pričetek šole.

Prvi mestni slovenski otroški vrtec v Komenskega ulicah
otvori se letos

dne 17. septembra

s sv. mašo, katera bode v farni cerkvi sv. Petra ob 1/2. uri zjutraj.

Vpisavali se bodo otroci **dne 16. septembra t. l.** od devetih do
dvanajstih dopoldne in od dveh do petih popoldne v prostorih zavoda v
Komenskega ulicah št. 10 v I. nadstropji.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dne 1. septembra 1897.

Služba hišnika

Pri podpisnem vodstvu oddati je službo
hišnika z mesečno mezdo 12 gld., prostim stan-
ovanjem in svečavo. Isti mora biti ali spretni
krojač ali pa čevljar. Njegovi ženi izročeno je
pranje telesnega perila učencev, proti ugotovljenem
plačilu. Hišnik mora biti skozí pošten in tre-
zen človek ter brez otrók. Prošnje sprejme pod-
pisano vodstvo do vštete 15. septembra; na-
stop službe 1. oktobra t. l. 599 2—2

**Vodstvo deželne vinarske, sadjar-
ske in poljedelske šole na Grmu,**
dne 1. septembra 1897.

Na stanovanje in hrano

se vsprejmejo

602 2—1

dijaki

v Franciškanskih ulicah št. 4 pri **Mariji Čemžar.**

Išče se

hišni oskrbnik

oženjen in izučen tudi v knjigovodstvu. — Na-
tančneje se izve pri **Eliji Predovič-u**, na Poljan-
skem trgu št. 5. 604 1

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si s tem slavnemu p. n. občinstvu uljudno
naznanjati, da sem te dni otvoril svojo lastno

trgovino z usnjem

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3., v Koslerjevi hiši.

Pri meni je dobiti različne vrste usnja bodi si za fino,
lahko, bodi si za težko obutalo in sicer na drobno in na de-
belo za solidne cene. Blago v moji zalogi je fino, dobre in
trpežne kakovosti. Tudi imam na prodaj vse v črevljarsko
obrt spadajoče potrebščine iz najboljših tovarn.

Priporočam se za obilen obisk ter zagotavljam, da bom
vsakogar postregel v njegovo zadovoljnost glede dobróte
blaga in solidne cene. 590 3—2

Z odličnim spoštovanjem

Josip Pollak.

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 566 10-2

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za
olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih
steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Razglas.

Na **c. kr. državni višji gimnaziji v Kranju** vpisavali se
bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred

v sredo, dne 15. septembra

od 8. do 12. ure v ravnateljjevi pisarni v novem gimnazijskem poslopji.

Vsprejemne skušnje vršile se bodo v četrtek, dne 16. se-
ptembra od 1/2. 9. ure zjutraj nadalje. Dotični učenci pridejo naj v sprem-
stvu staršev ali njihovih namestnikov ter naj prinese seboj krstni list in
zadnje šolsko spričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 3 gld. 50 kr., ki se bode onim,
ki skušnje ne bi prestali, vrnila.

V II, III, IV. in V. razred se bodo učenci vsprejemali dne 16. in
17. septembra.

Šolsko leto 1897/98 se začne dne 18. septembra s slovesno službo
božjo na čast sv. Duha.

Ravnateljstvo c. kr. državne višje gimnazije v Kranju,
dne 1. septembra 1897.

Priporočilo krojaškega obrta v Vipavi.

Usojam si prečast. duhovščini, spošt. gg. uradnikom in sl. občinstvu uljudno naznaniti,
da sem uredil povsem novo

krojaško delavnico

v kateri bodem izdeloval vse oblačilne predmete točno, natančno v poljubnem kroju. —
V lastni zalogi imel bodem od najpriprostejšega do najfinejšega blaga,
za katerega trpežnost bodem jamčil.

Spošt. gg. uradnikom se priporočam v naročila na izdelovanje **vsakovrstnih**
uniform, izdelanih po oblastvenih predpisih, z zagotovitvijo neopovržno natančne
izvršitve. — **Nepremočljive haveloke** izdelujem po najnižji ceni od 9 do 14 gld.,
prečast. duhovščini talarje od 10 do 20 gld.

Za vsa druga dela računam nizke konkurenčne cene ter zagotavljam prijazno, pošteno
postrežbo.

Proseč izdatnih naročil in naklonjenosti beležim

velespoštovanjem

Jožef Krapež,

krojaški mojster v Vipavi.

596 3—2

„Mestna višja dekliška šola v Ljubljani“

Gospodske ulice št. 8.

Šolsko leto 1897/8 se prične dné 20. septembra.

Vpisovanje za prvi in drugi letnik bode od 13.—17. septembra vsak dan dopoldne od 11.—12. ure v ravnateljevi pisarni.

Dné 18. septembra bode vzprejemni izpit za tiste učenke I. letnika, ki niso dovršile 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole, in tiste učenke II. letnika, ki niso dovršile še I. letnika višje dekliške šole.

Deklice, katere želé vstopiti v I. letnik višje dekliške šole, se morajo izkazati s spričevalom 8. razreda ljudske ali pa 3. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo izpolnile 14. leto vsaj v prvem polletju šolskega leta. Imenovana šolska spričevala zamore nadomestiti tudi vzprejemni izpit.

Vsaka deklica vplača pri vpisovanju 2 gld. prispevka za učila. Učenke I. letnika pa razven tega še 2 gld. vzprejemnine. — Šolnina znaša za vsako učenko 10 gld. na leto.

Obligatni učni predmeti so: Veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepisje, matematika, fizika, prirodopisje, risanje, ročna dela, odgojeslovje (v II. in III. letniku), gospodinjstvo (v III. letniku).

Mestna višja dekliška šola ima značaj srednje šole, podpirata jo država in dežela Kranjska, na njej poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Nataučnejša pojasnila daje ravnateljstvo, ki pošilja na zahtevo tudi šolski štatut in učni načrt.

V Ljubljani, dné 7. septembra 1897.

607 3-1

Ravnateljstvo mestne višje dekliške šole.

Glasbena Matica v Ljubljani.

Na glasbeni šoli „Glasbene Matice“ v Ljubljani se ima s prihodnjim šolskim letom nastaviti

učitelj za čelo in klavir

s 600 gld. začasne letne plače. — Prosilec za to službo, katerim je potrebno tudi znanje kacega slovanskega jezika, naj svoje s spričali opremljene prošnje pošljejo predsedniku „Glasbene Matice“ Franu Ravniharju v Ljubljani.

594 3-3

Stanarinske knjižice

za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Zdravišče

Krapina-Toplice

na Hrvaškem

od zagorske železnične postaje Zabok-Krapina-Toplice jedno uro oddaljeno. — Do konca septembra omnibusi k vsakemu vlakcu.

Cena stanovanj od 1. septembra naprej znižana za 25%. — Krasna uravnavna toplice, milo podnebje itd. itd.

Vsak dan oskrbuje v zdravišču koncerte godba c. in kr. polka nadvojvoda Leopold noter do 18. septembra.

574 3-3

Od vseh avstrijskih škofov potrjeni in od vis. c. kr. ministerstva za uk in bogočastje pripuščeni

mali, srednji in veliki

katekizem ali krščanski nauk

v slovenskem jeziku, kateri bode v rabi po avstrijskih ljudskih šolah od prihodnjega šolskega leta nadalje, je ravnokar izšel ter se dobiva

mali po 15 kr., srednji po 32 kr. in veliki po 40 kr.

v prodajalnici katol. tiskovnega društva v Ljubljani

(H. Ničman) Kopitarjeve ulice.

Razprodajalci dobé primeren popust.

Severonemški Lloyd v Bremi.

491 30-12

Od vis. c. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštnih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptona dotaknivi se

Cherbourga vsakosredno in nedeljo

Iz Genove dotaknivi se Neapola

via Gibraltar

dva ali trikrat

na mesec.

Brema - Avstralija.

Do

Adelaide, Melbourne,

Sydneja.

Brema - Južna Amerika.

Do Montevideo.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Japonskega.

Do

Najlepša in najcenejša pri-

ložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:

Edvard Tavčar.

Razglasilo.

Na o. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani se prične šolsko leto 1897/98 dné 18. septembra s slovesno službo Božjo v stolni cerkvi.

Učenci, ki želé na novo vstopiti v nemški oddelek prvega razreda, naj se, spremljani od svojih starišev ali njih odgovornih zastopnikov, oglašé dné 15. septembra med 9. in 12. uro v ravnateljevi pisarni ter s seboj prinesó rojstveni list in obiskovalno spričevalo one ljudske šole katero so v zadnjem času pohajali. V slovenski oddelek prvega razreda se v tem obroku učenci na novo ne bodo vzprejemali. — Vzprejemne skušnje za prvi razred se prične dné 16. septembra ob 8. uri.

V druge razrede na novo vstopajoči učenci se bodo vzprejemali dné 16. septembra od 9. do 12. ure. Ti naj s seboj prinesó rojstveni list, šolsko spričevalo zadnjega polletja (s potrdilom pravilno naznanjenega odhoda) in ako so bili oproščeni šolnine ali uživali ustanove, tudi dotične dekrete.

Učenci, ki so doslej obiskovali ta zavod, naj se oglašé dné 17. septembra od 8. do 12. ure s šolskim spričevalom zadnjega polletja.

Vsak učenec plača 1 gld. 20 kr. prispevka za učila in igralne pripomočke, vsak na novo vzprejeti pa poleg tega še 2 gld. 10 kr. vzprejemnine.

Učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. k. okrajnih glavarstev v Crnomlju, Kranju, Novem Mestu in Radovljici, in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Zatičini, se smejo po naredbi veleslavnega c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 28. avgusta l. 1894, št. 2354, na tukajšnji gimnaziji vzprejemati le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije v Ljubljani,

dné 2. septembra 1897. l.

597 3-2

Najboljši
fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-97

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dné 7. septembra.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 . 40 .
Avstrijska zlata renta 4%	124 . 50 .
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 . 60 .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 40 .
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 . 80 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	950 . — .
Kreditne delnice, 160 gld.	365 . 60 .
London vista	119 . 80 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 75 .
30 mark	11 . 74 .
30 frankov (napoleonador)	9 . 52 1/2 .
Italijanski bankovci	45 . 15 .
C. kr. cekini	5 . 64 .

Dné 6. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 . 25 .
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 . 50 .
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . 66 .
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 . — .
Dunavske vravnave srečke 5%	129 . — .
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 . 75 .
Posojilo goriškega mesta	112 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	98 . 75 .
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 40 .
Prioritetne obveznice državne železnice	228 . — .
južne železnice 3%	183 . 40 .
južne železnice 5%	125 . 60 .
dolenjskih železnic 4%	99 . 50 .

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	154 . — .
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 . 20 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 . — .
Salmove srečke, 40 gld.	71 . 50 .
St. Genois srečke, 40 gld.	79 . 25 .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 . — .
Ljubljanske srečke	22 . 50 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	166 . — .
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3420 . — .
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	397 . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	86 . 50 .
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	— . — .
Montanska družba avstr. plan.	138 . 35 .
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171 . 50 .
Papirnih rubljev 100	127 . 25 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanja najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakevec.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.